

ESCH-SUR-ALZETTE

een stad in beweging

ESCH CITY TOURIST OFFICE

Valeurs nutritionnelles moyennes :

Habitants	30 000
Tourisme	135 ha parcs et forêts
Commerce	814 boutiques
Industrie	acier et technologies

Données Sanitel :



LU 4004
CITY TOURIST OFFICE ESCHIALZETTE
00352541637

ARCHITECTUUR WANDELING







Een kort geschiedkundig overzicht

In de geschiedenis wordt Esch/Alzette voor het eerst vermeld in 773. Henri IV., Graaf van Luxemburg, gaf Esch de vrijheid in 1287. Een vestingmuur die Esch omringde werd gebouwd in 1311 maar die versterking moest in 1671 vernietigd worden. 1671 was ook het jaar waarin Esch zijn titel van stad verloor.

Gedurende de laatste 100 jaren bloei de stad dank aan de ontdekking van het ijzererts in 1838. De ontginning van dit erts vergt vele en gekwalificeerde arbeidskrachten. In 1796 telde Esch 696 inwoners, in 1827 reeds 1050 en één eeuw later, in 1930, bijna 30 000 personen, een niveau dat alleen maar in 2010 zal gebroken worden.. Zo is het platelandsdorp Esch/Alzette, een industriële en welvarende stad geworden, die in 1906 zijn oude titel van stad terugkreeg.

Esch/Alzette vond in 2005 een nieuwe identiteit, als de luxemburgse overheid besloot in Esch-Belval de Campus van de nieuwe universiteit Luxemburg te stichten. Sindsdien word Esch-Belval een nieuwe hedendagse deel van de Stad Esch, getekend en gebouwd dankzij de meest bekende architecten en stedsbouwers uits heel Europa.

Deze wandeling spreekt alleen maar over Historismus, Jugendstil, Art deco en Modernismus zoals over gebouwen uit de jaaren 1880 tot 1930.

De opdrachtgevers waren toen Duitsers, Belgen, Fransen en Luxemburgers. De invloed van de Germaanse en Latijnse architectuur is dus manifest en daardoor is Esch/Alzette een smeltkroes van Europese bouwstijlen.

Vanaf 1906 wordt volgens het plan Wirtz-Krasnick de lijning der straten opgelegd. In 1924 heeft Joseph Stübgen, een beroemde Duitse stedenbouwkundige, en auteur van het handboek "der Städtebau" (1825) het plan uitgewerkt voor het bouwen van nieuwe wijken en om de oudere te verfraaien.



Een beschrijving van enkele bouwstijlen

Historicisme: architecturale stijl in het midden van de 19de eeuw die tot 1930 populair blijft. Het combineert verschillende architecturale stijlen op de gevel van één gebouw.

Op die gevel zien we ook de neostijlen (neogotisch, neobarok) die zich door de symbiose tussen de moderne technieken en de originele gebouwen van de oorspronkelijke stijlen onderscheiden.

Jugendstil (Art Nouveau): architecturale stijl die men vanaf 1880 en tot het einde van de jaren 20 in Luxemburg vindt. Zij breekt met de kunstgeschiedenis en de klassieke bouwkunde en ontwikkelt versieringen door zich te laten inspireren door de bogen en bewegingen van de natuur.

Decoratieve Kunst (Art Déco): deze stroming verschijnt in 1925 maar verdwijnt kort voor de Tweede Wereldoorlog. Met deze stijl wordt de ruimte functioneler en worden de geometrische versieringen steeds abstracter opdat de decoratieve elementen tot hun essentie gebracht worden. Zo worden de lage reliëfs belangrijker. De natuur en de abstracte wiskundige lijnen inspireren wel de versieringen.

De versiering wordt zelden voor haar estheticisme alleen gebruikt. Vaak heeft zij de functie van een symbool. Zij verwijst naar morele, ethische, culturele en godsdienstige waarden, en naar verschillende opvattingen van de wereld.

De **rijkdom** drukt zich onder meer uit door de volgende symbolen: hoorn des overvloed, gordijnen, slingers en krullen.

De **vruchtbaarheid:** vruchten, bloemen, planten en loof, vissen, schelpen en bokken.

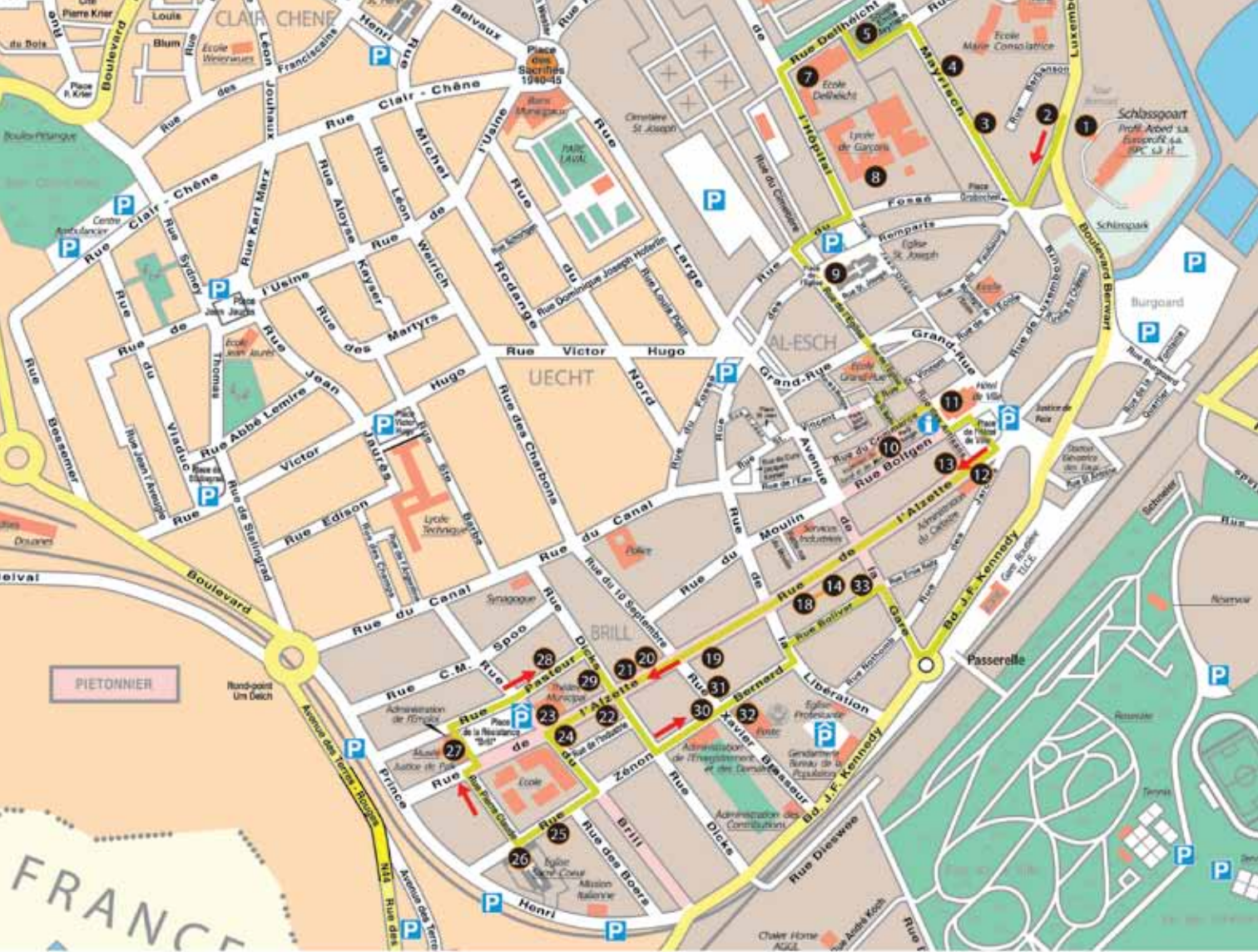
De **kracht:** heraldische tekens (wapens, ...), leeuwen, beren sabels, gerechtsdienaars met bijlbundels, lauwerkrans, eikenkrans, palmbomen, medaillons.

De **wijsheid:** uilen, duiven, oudheid, boeken, heidense goden.

Nauwgezetheid: honingbijen, mieren.

Mercurius: heidense god, beschermheilige van de handelaars en de industrie, versiert vele gevels.

Moderniteit: bakstenen, stalen balken die op de techniek van de bouwstijl wijzen, glasramen, vereniging van gesmeed ijzer en gehouwen steen.



Architectuurwandering



Als gevels konden praten

De wandeling (5 km) maakt u vertrouwd met een architecturaal erfdeel dat intact en waardevol is. De bezoeker kan de voorgestelde route volgen en zich hierbij aan de nummers van het plan houden. Op elk ogenblik kan hij de stad bezoeken.

(1) Berwart toren (1721), aan de achterkant een mooie balustrade, portaal naar het voorplein van het barok kasteel (1763) dat in 1954 vernietigd werd en dat tot de Heer van Berwart behoorde. De handelsgebouwen die links en rechts aan de toren grensden werden in 1972 gesloopt. Achter het portaal staat rechts het blazoen van de familie Antoine- Joseph van Schauwenburg, Heer van Berwart. Op de achtergrond: het gebouw ARCELOR-MITTAL. Twee gedekte galerijen leiden links en rechts van de toren naar het gebouw van het bestuur van de ARCELOR-MITTAL, gebouwd in 1990 volgens de plannen van het architectenbureau Böhn in Keulen. De kwaliteit van dit gebouw was officieel gewaardeerd in 1990 door de Europese Prijs voor de beste staalbouw. *Naar de Rue de Luxembourg gaan.*

(2) Nr. 79-83, burger huizen, nr. 79 (1901) rocailleversiering boven de vensters, op de eerste verdieping: galerij met stenen portretten, nr. 81 vensters van de benedenverdieping met rocailleversieringen, bloemen en bokkenhoofden; nr. 83 balkon met opengewerkte stenen balustrade, rustend op Ionische zuilen, mansardedak in gehouwen steen met krulversieringen; *links gaan en in de Rue Emile Mayrisch afslaan.*

(3) Nr. 26 stedelijke bibliotheek; hekken: Art Deco stijl.

(4) Nr. 36-40 homogeen architecturale groep huizen, met 2 torens, pleisterversieringen in Art Deco stijl op rode achtergrond, gevel met talrijke kleine venstertjes om de indruk van een langer oppervlak te geven; aan Nr. 46 het zebrapad oversteken.

(5) Emile Mayrisch Square, fontein, Monument (1933) ter ere van de Luxemburgse ingenieur Emile Mayrisch die in 1927 Luxemburg op de zevende plaats van de staalproducenten gebracht heeft en die zijn land als zetel van het internationale staalkartel heeft laten aanduiden de Rue Dellhéicht nemen.

(6) Het stedelijke ziekenhuis: in samenwerking opgericht door de stad van Esch/Alzette en de maatschappij A.R.B.E.D.(vandag ARCELOR-MITTAL)(1925-1930), architecten van de stad Esch: Isidore Engler en Ruppel van Hamburg, (1930) 200 kamers, bouwstijl geïnspireerd door de Duitse sanatoriums, goede ligging: naar het zuiden georiënteerd en in het midden van een groot park gelegen.





(7) Lagere school Dellhéicht (1916), architect van de stad Esch: Paul Wigreux, Duits geïnspireerde bouwstijl, inkrimping van de volumes in de hoeken, binnen goed verlicht dankzij de grote ramen; centraal woongedeelte verlicht door twee daktorentjes met twee koepels en wachthuisjes, paviljoen met turnzaal verbonden door een galerij; *op de hoek links afslaan, Rue de l' Hôpital en dan in de Rue du Fossé links afslaan.*



(8) Jongensschool, oude school van de Industrie en Handel (1909), architect van de stad Esch: Paul Flesch, gebouw in Franse Academische stijl met twee paviljoenen aan de uiteinden. De keuze van deze stijl zal de rijkdom tonen die de onderwijs van dit school zal de jongeren brengen; boven een segmentboog draagt het centrale uitspringende woongedeelte de wapens van de stad Esch/Alzette; op de tweede verdieping siert het hoofd van Mercurius het middenvenster van dit centrale woongedeelte; vrouwenhoofden versieren de vensters links en rechts van Mercurius. De Ionische zuilen op de tweede verdieping rusten op leeuwenhoofden die dennen vasthouden. Links en rechts van dit voorgedeelte is de gevel verdeeld in segmenten van drie vensters onderbroken door vlakke Ionische zuilen en in segmenten van vier vensters voor de paviljoenen in de hoeken. Om aan het gebouw zijn belangrijkheid te geven werd vooraan een binnenplaats gebouwd met links de woning van de directeur en rechts die van de portier; *rechts afslaan, de Rue du Fossé volgen en zich dan naar de Rue de l' Eglise begeven.*



(9) Sint-Josef Kerk (1873) architect van het Rijk: Charles Arendt, plannen goedgekeurd door de vader van de Neogotische stijl: Viollet-le-Duc (Frankrijk). Kerk van Franse neogotische stijl. De klokkentorens doen denken aan die van de kathedraal van Meulin: de middengevel is een verbuiging van het heilige cijfer "3" dat aan de goddelijke Drie-eenheid herinnert. De gevel is verdeeld in 3 delen, 3 nissen waarvan de middelste de Moedermaagd herbergt. De twee andere nissen herbergen engelen die kaarsen, klaverbladbogen of een rozet met 12 bloembladeren dragen; verschillende versieringen van inheemse planten; de onderste vensters van de middenbeuk zijn sober terwijl de rozetten van het bovenste deel aan de gevel een zeker licht geven. De hoge middenbeuk is aan de zijbeuken verbonden door schraagbogen die ter hoogte van het dak van de zijbeuken bij de uitlopers staan. Het interieur van de kerk, onworpen door Pierre en Alphonse Kemp verrast met rijk verziende kapitelen, de kleurige muurschilderijen, de orgel gebouwd in de G. Westenfelder manufactuur, de in ware grootte Heiligenbeelden en de prachtige kerkranken; *de Rue de l'Église tot de Grand Rue volgen, de Rue Saint-Vincent nemen, rechts afslaan en dan naar het Boltgen plein gaan.*





9



10



11

(10) Boltgen plein met een fontein die naar het erts, belangrijkste rijkdom van de stad, verwijst; *de Rue du Commerce nemen, dan rechts naar het Stadhuisplein afslaan.*

(11) Stadhuis (1935-1937) architect van de stad Esch/Alzette: Isidore Engler, beeldhouwers: Claus Cito, Hary Frères, Albert Kratzenberg, Wenzel Profand, Aurelio Sabbatini; centrale boogtrommel, versieringen op de linker kant: beeld van de stad met de St. Joseph Kerk en het Stadhuis. In het midden: de wapens van Esch/Alzette worden links door een mijnwerker en rechts door een metaalbewerker vastgehouden. Onderaan de nationale spreuk: "Mir welle bleiwe waat mir sin", "We willen blijven wat we zijn"; bewerkte reliëfs tussen de vensters van de eerste en de tweede verdieping. Van links naar rechts: industrie, wetenschappen, sport, onderwijs, bouwkunde en stedenbouwkunde, elektriciteit, metaalindustrie, landbouw, mijnbouw, tuinbouw; op de achtergevel: grote ramen van het eretrappenhuis (kunstenaar Linster van Mondorfles-Bains); *teruggaan naar het Stadhuisplein, zich naar de Rue de l' Alzette begeven: sinds 1992-1993 voetgangersgebied (plannen van Th. Sieverts, Leraar in Bonn en R.F.R. Peter Rice van Parijs en Martin Francis).*



(12) Nr. 5-9, het Sichel Huis, westelijk deel 1909, oostelijk deel 1924, architect: C. Dietrich van Neustadt an der Hardt (vandaag Neustadt an der Weinstrasse, Bayern); er staan 2 torens naast het gebouw; in het midden: een rijzig belvedere, grote ramen op de eerste winkelverdieping. De versieringen eerbetonen werkzaamheid en rijkdom: op de volledige gevel: vruchtenslingers; op de linkertoren: bewerkte reliëfs, beeldhouwer, Mercurius, wetenschappen; op de rechter toren: mijnwerker, smederij, landbouw; ingang naar het privé gedeelte van het gebouw: rond dakvenster met een fictieve persoon, medaillons met honingbijen, symbolen van de nauwgezetheid.

(13) Nr. 4, Pand. Jugendstil Huis van de Franse stad Nancy. Versieringen met kastanjebladeren, balkon van de tweede verdieping met links en rechts pauwen, hetzelfde dier staat boven de deur van het balkon, balustrade van het balkon met zonnebloemversieringen.

(14) Nr. 55, Huis in Art Deco stijl. Gevel van de benedenverdieping en van de eerste verdieping in wit marmer, de eerste verdieping is een winkel, versieringen met hoge en lage reliëfs geïnspireerd door de natuur, uitbouw aan de uiteinden van het gebouw die op de tweede verdieping hun oorsprong vinden; links: jonge man met de Esculaapslang (dit deel van het gebouw behoort tot een drogist). Rechts: meisje op de knieën (de schoonheid) dat haar veters vastmaakt (dit deel behoort tot een schoenmaker); midden van het gebouw met zuilen; op de derde verdieping: terrassen, vlakreliëf, vensteropening verhoogd met banden van laag reliëf met versieringen geïnspireerd door de natuur, op de vierde verdieping: Dorische zuilen.



(15) Nr. 57 Neogotisch huis (1909), dat de verschillende versieringen van die stijl combineert: puntspitsbogen, hellende bogen, klaverbladbogen, finnen met denkbeeldige blaoenen, bloemenversieringen, versteende rozen, finnen met krans en blaoen die naar het jaartal en het initiaal van de eigenaar verwijzen. Onder het blaoen: een wimpel zonder spreuk, goed bewerkte vensteropeningen, gevel verdeelt door vlakke zuilen met gebeeldhouwde versierde kapitelen.

(16) Nr. 61, Huis Jugendstil. Gevel met witte gëmaillerde en lichtreflecterende bakstenen en met gehouwen stenen; versiering: Jugendstil, geïnspireerd door de natuur, mandvormige hekken boven de private ingang met een rozet in Jugendstil. Gebouw dat de indruk geeft geheel omvat te zijn door planten.





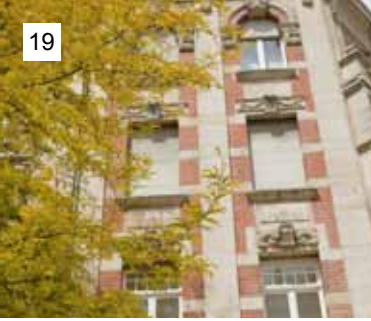


(17) Nr. 65, Pand in barok en gotische stijl; gevels met gele stenen en gehouwen stenen; benedenverdieping: private ingang met boogtrommel in renaissance stijl verhoogd met een bloemenversiering en een blazoen: de boogtrommel rust op zuilen die op hoofden van middeleeuwse stijl steunen; op de eerste verdieping: vensters met klaverbladbogen en blazoen: op de tweede verdieping: vensters versierd met blazoen en wimpeltjes zonder spreuk: mansardedaken in mooi versierde gehouwen stenen: de glooiing van het dak naar het mansardedak is in steen.



(18) Nr. 67, Pand in nieuwgotische stijl met witte stenen en gehouwen stenen, privé-ingang verhoogd door een tinne; draagsteen met bloemen versiert in Jugendstil; gotische driehoekige nokgevel met twee vensters verhoogd door klaverbladbogen, tussen de eerste en de tweede verdieping: gotische visblaas versiering.

(19) Nr. 90, Hoekhuis (1915) met 3 verdiepingen met rode stenen, witte gehouwen stenen en keramiekversieringen, ondernemer: Chilot, hoek: 2 draagstenen in Renaissancestijl rusten op gotische bloemenversieringen: voordeur verhoogd door het hoofd van Mercurius de beschermer van de zakenmannen; daarboven: balkon met fakkels links en rechts; inschrijvingen op de balustrade: links: labor (werk) en rechts: pax (vrede); naar boven worden de balkons van de hoek kleiner om de indruk van de hoogte van het gebouw te versterken; mansardedak in gehouwen steen met het jaartal. De twee leeg medaillons toonden eens de borstbeelden van de franse en belgische staatsmannen Pointcarré en Albert I. Deze werden door de bezatter gedurende de tweede wereldoorlog vernield. Gevel in de Rue du



X. Sept: twee delen: rechts: uitspringend daktorentje op de gevel dat begint op de tweede verdieping en dat door een Vlaamse koepel verhoogd is; de vensters van dit deel van de gevel zijn met maskers van mannegezichten versierd; de vormen van de vensterkozijnen bevorderen de beweging van de gevel; hoger deel van de derde verdieping in gehouwen steen; op de benedenverdieping: privé-ingang; aan de linkerkant: rode stenen, gehouwen stenen en kleurrijke keramische stenen; de hele gevel wordt door een kroonlijst met elementen in Ionische stijl omgeven; gevel aan de kant van de Rue de l' Alzette: ingang verhoogd door een hoofd van de God van het gesternte (bliksem) en van de tijd (zandloper); het trappenhuis is naar de straat georiënteerd (verlies van de bewoonbare ruimte die in het algemeen dunder op de kant van de straat is); tussen de tweede en de derde verdieping: man die de hemel gadeslaat; het rechter deel van deze gevel is gelijk aan het linker deel van de Rue du X Sept.

(20) Nr. 91 Pand in een gemoderniseerde Lodewijk XVI stijl versieringen van vruchtenslingers, keperbanden, rocailles; op de eerste verdieping: loge omgeven door twee Toscaanse zuilen; gevel met vlakke zuilen met Ionische kapellen; de kroonlijst tussen de eerste en de tweede verdieping geeft de indruk dat het tweede niveau een beetje inspringt.





(21) Nr. 96 gebouw in Jugendstil in witte gehouwen stenen; twee vrouwenhoofden met lange loshangende haren steunen het balkon op de eerste verdieping; daaronder: grote ramen.

(22) Nr. 119-123, drie huurgebouwen onder een homogene gevel; gevel van de Rue Dicks; sterk vooruitstekende balkons op de eerste verdieping en minder vooruitstekende balkons vanaf de tweede verdieping om het gebouw meer hoogte te geven; massieve daklijst geïnspireerd door de Lodewijk XVI stijl; benedenverdieping: ingang van de winkel verhoogt door het hoofd van een fictieve persoon; gevel van de Rue de l' Alzette: zelfde gevel maar met een balkon rustend op uilen (wijsheid); op de draagstenen ervan twee medaillons links: de Koning- Soldaat Albert (de eigenaar van het gebouw was een Belg); rechts: een Romeinse soldaat met een lauwerkrans; benedenverdieping: boven de voordeur steunt een fictieve persoon met hoorns op het mandvormige balkon; op de eerste verdieping: een licht voorgebouw; onder het venster van de tweede verdieping draagt een fictieve persoon met acanthusbladeren twee vissen in de mond (versiering typisch voor badhuis in de 19 de eeuw); tussen de tweede en de derde verdieping: slingers rond een bokkenhoofd; tussen de derde en de vierde verdieping (dakverdieping): versiering met sint-jakobsschelpen.



(23) Stads schouwburg (1959-1962) door de architect van de stad: Robert van Hulle, gebouw waar van de stijl versterkt wordt door grote ramen, versiering met veelkleurige keramiek, binnen 709 plaatsen, animatie, kunstgalerij, theaterspektakels, balletten, musical, variétévoorstelling, audities, lezingen, projectie van films, foyer van de schouwburg en Theaterstiffchen, tentoonstellingen.

(24) Nr. 135 Hoekgebouw in gehouwen stenen, mandvormige balkons op de eerste verdieping die verkleinen op de hogere verdieping; daklijst versiert met bokkenhoofden die slingers met hun monden en oren vasthouden; *links de Rue du Brill nemen, vervolgens rechts afslaan in de Rue Zénon Bernard.*





(25) Nr. 65 Ontmoetings- en informatiecentrum voor jongeren: oud woongebouw in een Italiaanse Jugendstil (1907), gebouwd voor de italiaanse handelaar Olivio Moise. Zijn Initialien „OM“ werden in „CM“ voor de naam van de nieuwe eigenaar veranderd. Licht voorgebouw verhoogd door een koepel met een bloemenversiering; hoofd van Zeus met baard omringd met eikenbladeren, jaartal, ijzeren tang om de stenen vast te houden (versierende functie), hoorn des overvloed en tros druiven bij het voorgebouw; hoefijzervormige mansardedaken, daklijst in gehouwen stenen onder een andere zinken daklijst met acanthusbladversieringen; op de gevels: zonnebloemversieringen met gehouwen stenen eromheen. De vensteropeningen schijnen zich uit de acanthusbladeren en halmen van exotische planten los te maken. De vensterkozijnen en de balkondeuren zijn rijkelijk bewerkt; gesmede hekken met meanders in Jugendstil; electrisch licht verbindet zich met een ijzern bloemenhoofd; een terras met klassieke balustrade voert naar het gebouw, ringmuur in Jugendstil met hek in dezelfde stijl; in dezelfde straat rechts afslaan. De beelden van Atlas en heras, de borstbeelden van merkur, venus en Dante, verdwonden als het gebouw leeg stond. Olivio Moise wilde de Mensen leren nooit te rivaliseeren met de godheden, anders ze het zelfde lot moeten leven als Atlas.



(26) Eglise du Sacré Coeur (1931) door Jean Deitz-Klinzelé en Christian Scholl, winnaars van de georganiseerde wedstrijd voor het bouwen van dit heiligdom. Antoine en Jean Crolla zijn de ondernemers; de gevel is verdeeld in drie delen (drie-eenheid); in het midden van de gevel is een klokkentoren met een hoog kruis (hoogste punt van dit heiligdom); de zijbeuken zijn van buitenaf onzichtbaar want torens,, die links en rechts door de klokkentoren voorafgegaan worden, verbergen ze. Het kerkplein is door het vicarishuis en de pastorie omringt. Vanaf de Rue Pierre Claude heeft men de indruk dat de kerk naar de hemel reikt. Het kruis was eens nachts door een elektrisch belichting als teken van hoop in waarde gesteld. Binnen zijn er prachtige kunstwerkramen met beelden van populaire heiligen (kunstenaar: Binsfeld, Trier; Linster, Mondorf-les Bains; Schock, Luxemburg). Het orgel gebouwd in 1935 en 1948 in de luxemburgse haupt manufactureur, de mozaïeken die het heilige hart van Jezus in de glorie van de hemel vertegenwoordigen, de altaars, de werken van de kunstenaar Aurelio Sabbatini, het kruis van het Koor en de doopvont, werken van de kunstenaar Bettina Scholl-Sabbatini zijn een bezoek waard; Het interieur is een van de modernste in Luxemburg, omdat het de tweede vatikaanse Konzil en de liturgie reform voerspeld: de korte koor brengt de altar zamen met de gemeenschap, de tridentinse altar zelf is alleen maar met de tabernakel een kaarsen verzierd, hij heeft al een functie als mensa; *de Rue Pierre Claude nemen en op de Place de la Résistance komen.*



(27) Het monument voor gesneuvelden voor het vaderland tijdens de Tweede Wereldoorlog gebouwd (1956), door de architecten D.P.L.G. Nicolas Schmit-Noesen en Laurent Schmit; in de linkervleugel: was eens het Gerechtshof, in de rechtervleugel, de Arbeidsdienst ingericht. In het centrum achteraan: het Museum van de weerstand (open op woensdag, donderdag, zaterdag en zondag van 14-18 uur of op afspraak telefoonnummer +352 54 84 72). Teksten op de middengevel "Hulde aan degenen die door hun werk en hun dood in de mijnen, fabrieken en werkplaatsen de economische basis van onze onafhankelijkheid gerealiseerd hebben". "Hulde aan degenen die door hun moedige weerstand en hun heldhaftige dood gedurende de bezetting hun leven geofferd hebben voor het voortbestaan van onze onafhankelijkheid" Achteraan: aan beide zijden van de voordeur van het museum, twee zuilen die de arbeid en de folteringen gedurende de oorlog symboliseren (werken van de beeldhouwer Emile Hulten); *rechts afslaan en de linker- kant van de Rue Pasteur nemen.*

(28) Reeks van burgerhuizen vanaf het begin van de jaren 20 met gevels in gehouwen stenen en kleine tuinen (een werk van meerdere architecten); elk huis heeft zijn eigen kenmerk en wijst op de smaak en de cultuurkennis van de eigenaar; *opmerkelijk is dat al deze huizen volgens hetzelfde plan gebouwd zijn, aan het einde van de straat rechts de Rue Dicks nemen.*

(29) Nr. 30-32, huur- en winkelgebouw (1928) architect: Gustave Schopen, beeldhouwer Jean Kayser, met 4 verdiepingen waarvan de laatste een mansardedak heeft; benedenverdieping voor de winkels, toegang



spoort voor koetsen naar het binnenhof; de voordeur naar de woningen is vrij smal; verdiepingen: in het midden: spiraalvormig vorgebouw; reeks van brede vensters die het gebouw een zekere omvang geven; *recht door, dan de Rue de l' Alzette nemen, zich be- geven naar Rue Zenon Bernard en links afslaan.*

(30) Nr. 14 hoekhuis Art Deco stijl, architect Louis Rossi (CH). Met vier verdiepingen waarvan de laatste een mansardedak aan de uiteinden heeft om dezelfde hoogte als de andere gebouwen te hebben; hoek: majestueuze koepel met een rond dakvenster dat links en rechts door driehoekige nokgevels in halve cirkel door vensters voorafgegaan is; vierde verdieping: driekwadrantvormig terras boven de loge van de derde verdieping; deze laatste rust op twee draagstenen die beginnen op het eerste niveau; zijgevels: balkon dat vanaf de eerste verdieping een steeds belangrijkere overstek heeft tot de vierde verdieping waar het balkon op vier zuilen rust om aan het gebouw meer allure te geven; benedenverdieping; grote ramen voor de winkelruimte; voordeur naar de woningen van de Rue X. Brasseur; op de driehoekige nokgevels staat de daklijst langs de draagstenen die de loge steunen; rondom de voordeur zijn er lage reliëfs met arabesken en door de natuur geïnspireerde versieringen; Rue Z. Bernard: versieringen onder het balkon van de derde verdieping; bloemen met een gazelle; onder het balkon van de vierde verdieping: bloemen met een eend; Rue X. Brasseur: versieringen onder het balkon van de derde verdieping: bloemen met een slang; onder het balkon van de vierde verdieping: bloemen met een eend; op de hoek: daklijst; balkon van de vierde verdieping versiert met bloemen en een eekhoorn, een duif en een eend; overkant.





30

32



(32) Hôtel des Postes, 1930, architect: D.P.L.G. Nicolas Schmit-Noesen, ronde hoek met een draagsteen waarop het stenen embleem van Esch (zinkkrans) geschreven is; hoekgevel: met twee zuilen die een kapittel met een slinger en stenen vazen hebben. Boven de voornaamste ingang is een balustrade die onder de vensters van de eerste verdieping op de gevel van het hele gebouw verlengd is, gevels Rue Zénon Bernard en Rue Xavier Brasseur met een reeks van vlakke zuilen (indruk van omvang); onder de vensters van de tweede verdieping zijn er bloembladeren en een massieve daklijst; de derde verdieping is minder oog dan de eerste en de tweede verdieping schijnt in te springen; verborgen dak; Rue Zénon Bernard: links: licht voorgebouw dat dankzij de toevoeging van een boogtrommel met een schelp en een koepel massiever is; op de benedenverdieping heeft de toegangspoort voor koetsen hekken met het embleem van de stad behouden; rechts: vensters van het trappenhuis tussen de twee verdiepingen; tussen deze vensters zijn er bloemen- en vruchtenversieringen met bladeren; gevel Rue Xavier Brasseur: in het midden het voorgebouw met trappenhuis; de ingang op de benedenverdieping wordt voorafgegaan door vier zuilen van Toscaanse inspiratie en is verhoogd door een segmentboog verdeeld in het midden door het onderste deel van een venster; dezelfde versieringen als op het trappenhuis van de Rue Bernard; *in de Rue Z. Bernard verder gaan, bij de kruising met de Rue de la Libération links afslaan, dan rechts de Rue Bolivar nemen om in de Avenue de la Gare te komen.*

31



31

(31) Nr. 7 vernieuwt gebouw in de stijl van de achttiende eeuw, architect: Paul Flesch, voorgebouw met een spitsdak en een leeuwenhoofd boven een leeg gedachtenisschild die op een schelp rust; gevel met bloemenslinger- en bandversieringen, met schelpversieringen, met acanthusbladversieringen en met cartoucheversieringen; de balustrades van de balkons hebben krullen; de vensterkozijnen zijn gegolfd; *teruggaan naar de Rue Zénon Bernard.*

30



(33) Hoekhuis met een gebroken hoek, met een torentje en vier verdiepingen waarvan twee in het hoge dak geïntegreerd zijn, vensters met houten luiken, op de eerste verdieping zijn de vensters verdeeld in segmenten om een omvangrijkere indruk te creëren; kant van de Rue Bolivar driehoekige nokgevel met drie vensters; daklijst met een zigzagversiering; *rechts afslaan om Dg J.F. Kennedy en het (34) station C.F.L. te bereiken; eind van het bezoek.*

© Dr. Robert L.Philippart,
Office National du Tourisme



Impressum

Publisher:

Esch City Tourist Office
Place de l'Hôtel de Ville
L-4138 Esch-sur-Alzette
Tél.: +352 54 16 37
www.esch.lu/tourisme

Editor:

Dr. Robert L.Philippart
Office National du Tourisme

Pictures:

Robert Theisen
Jeff Rosseljong
Esch City Tourist Office

Layout:

Jeff Rosseljong/Fraenz Schintgen

Print:

Imprimerie Polyprint





ESCH CITY TOURIST OFFICE

Place de l'Hôtel de Ville

L-4138 Esch-sur-Alzette

Tél.: +352 54 16 37

E-Mail: tourisme@esch.lu

www.esch.lu/tourisme

